

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2025

Vragen van de leden **Van der Werf**, **Paternotte** en **Bamenga**(allen D66) aan de Ministers van Defensie en van Buitenlandse Zaken over *het bericht «Bonaire slaat alarm om militaire dreiging uit Venezuela»* (ingezonden 28 maart 2025).

Antwoord van Minister **Brekelmans** (Defensie), mede namens Minister van Buitenlandse Zaken (ontvangen 22 april 2025).

Vraag 1

Hebt u kennisgenomen van het bericht «Bonaire slaat alarm om militaire dreiging uit Venezuela» op de website Dossier Koninkrijksrelaties van 27 maart jl.?¹

Antwoord 1

Ja. De Ministers van Defensie en van Buitenlandse Zaken hebben de brief, waarnaar wordt verwezen op de website, ontvangen van de Gezaghebber van Bonaire, dhr. John Soliano. Daarnaast hebben wij ook kennis genomen van de aanvullende verklaring van de Gezaghebber op de website van het Openbaar Lichaam.²

Vraag 2

Klopt het dat er recent Venezolaanse militaire activiteiten zijn waargenomen in de buurt van Bonaire?

Antwoord 2

Er zijn recent geen Venezolaanse militaire activiteiten in de buurt van Bonaire waargenomen.

Vraag 3

Hoe beoordeelt u de aard en ernst van deze signalen? Acht u ze geloofwaardig en/of zorgwekkend?

¹ Dossier Koninkrijksrelaties, 27 maart 2025, Bonaire slaat alarm om militaire dreiging uit Venezuela (<https://dossierkoninkrijksrelaties.nl/2025/03/27/bonaire-slaat-alarm-om-militaire-dreiging-uit-venezuela/>)

² <https://bonairegov.com/nieuwsoverzicht/artikel/gezaghebber-stuurt-brief-aan-ministers-van-defensie-en-buitenlandse-zaken>

Antwoord 3
Zie antwoord vraag 2.

Vraag 4
Is er sprake van een verhoogde dreiging richting Bonaire of andere Caribische delen van het Koninkrijk?

Antwoord 4
Op dit moment is er geen reden om uit te gaan van een verhoogde dreiging ten aanzien van de Caribische delen van het Koninkrijk. De AIVD en MIVD doen voortdurend gezamenlijk onderzoek naar politieke en militaire ontwikkelingen in Venezuela en mogelijke uitstralingseffecten richting het Koninkrijk der Nederlanden en in het bijzonder Aruba, Bonaire en Curaçao. Eventuele ontwikkelingen en gevolgen voor het Koninkrijk worden op deze manier gemonitord.

Vraag 5
In hoeverre is er militair of diplomatiek contact geweest met Venezuela over deze kwestie?

Antwoord 5
Over deze kwestie is geen specifiek contact geweest. Met Venezuela zijn er in algemene zin beperkte diplomatieke en militaire contacten. Dit gebeurt onder andere via de Nederlandse ambassade in Caracas, waar tevens een defensie attaché geaccrediteerd en geplaatst is, en via de staf van het Commandement der Zeemacht in het Caribisch Gebied (CZMCARIB), de permanente militaire presentie in de regio.

Vraag 6
Hoe is de communicatie en samenwerking met de gezaghebber en het Openbaar Lichaam Bonaire in dit dossier verlopen?

Antwoord 6
De Commandant der Zeemacht in het Caribisch Gebied (C-ZMCARIB) is als regionale commandant het primaire aanspreekpunt voor Defensie aanwezigheid en activiteiten in de regio. C-ZMCARIB is namens Defensie verantwoordelijk voor de externe verdediging van dit deel van het Koninkrijk (Hoofdtak 1). C-ZMCARIB heeft met regelmaat contact met de gezaghebber van Bonaire, ook specifiek over (militaire) dreiging. Op 27 maart jl. heeft C-ZMCARIB contact gehad met de Gezaghebber en daarbij verdere duiding en toelichting gegeven over de situatie in Venezuela, de rol van Defensie en de plannen die Defensie maakt.
De Speciaal Vertegenwoordiger voor de Benedenwindse Eilanden van het Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft recent gesproken met het kabinet van de gezaghebber van Bonaire over de ontwikkelingen in Venezuela. Daarnaast vindt maandelijks overleg plaats tussen het Ministerie van Buitenlandse Zaken, de ambassade in Caracas en vertegenwoordigers van Aruba, Curaçao en Bonaire waarin alle relevante ontwikkelingen in en met betrekking tot Venezuela worden doorgenomen.
Op Bonaire is daarnaast personeel van de Koninklijke Marechaussee geplaatst ten behoeve van haar reguliere grenstaken. De gezaghebber heeft met regelmaat contact met de KMar en andere rechtshandavingendiensten over de veiligheidssituatie in Bonaire.

Vraag 7
Welke maatregelen worden genomen om de veiligheid van Bonaire te waarborgen? Zijn er extra waarnemingen, patrouilles of versterkingen voorzien?

Antwoord 7
Op dit moment is er geen noodzaak tot aanvullende maatregelen specifiek op Bonaire. In het algemeen wordt Defensie in het licht van de ernstig verslechterde veiligheidssituatie in de wereld verder versterkt. De investeringen zijn gericht op versterking van de krijgsmacht ter voorkoming van en voorbereiding op conflicten, nu en in de toekomst. Onderdeel hiervan zijn Defensieinvesteringen in het Caribisch deel van het Koninkrijk.

Ook voor het Caribisch gebied actualiseert Defensie haar verdedigings- en versterkingsplannen bij een eventueel toenemende dreiging. Naast de plannen voor de primaire taak, zijn er ook plannen voor de andere taakstellingen zoals bij toenemende migratiestromen of bij rampen en crises. Ook op het gebied van militaire dreigingen worden net als in Europees Nederland plannen ontwikkeld, die in afstemming met Caribisch Nederland en de landen Curaçao, Aruba en Sint Maarten worden opgesteld.

Vraag 8

Welke rol speelt de Koninklijke Marine in het Caribisch gebied op dit moment in het kader van deze signalen?

Antwoord 8

Op dit moment voert de Koninklijke Marine haar reguliere taken uit in het gebied, omdat het huidige dreigingsbeeld geen aanleiding geeft voor andere inzet. Defensie heeft voor militaire- en politietaken een permanente militaire presentie in het Caribisch deel van het Koninkrijk van ruim 1.000 medewerkers van meerdere Defensieonderdelen, bestaande uit militairen en burger-medewerkers. Met deze aanwezigheid draagt Defensie bij aan de veiligheid op land, vanaf zee en in de lucht en geeft Defensie invulling aan de primaire taak van de externe verdediging van het Koninkrijk. Daarnaast draagt Defensie bij aan het bevorderen van de internationale rechtsorde en het ondersteunen van civiele autoriteiten.

Naast het permanent aanwezige personeel van de Koninklijke Marechaussee op Bonaire, wordt overige Defensie inzet voor de Benedenwindse eilanden, bijv. van de Koninklijke Marine, vanaf de marinebasis- en kazernes aangestuurd op Curaçao en Aruba. Indien hier aanleiding voor is kunnen versterkingen, zoals extra patrouilles, vanuit de huidige capaciteiten worden voorzien.

Vraag 9

Bent u bereid om de Kamer op korte termijn te informeren over de feitelijke situatie en eventuele stappen die worden overwogen?

Antwoord 9

Indien de situatie in Venezuela leidt tot een andere veiligheidssituatie in het Caribisch deel van het Koninkrijk zal ik mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken uw Kamer daarover informeren.